

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.:**Vår ref.:**

22/2763-3 HMS
Hans Martin Aase / 92419540

Dato:

08.06.2022

Høring - avvikling av godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg

Fagforbundet er Norges største fagforbund med nær 400 000 medlemmer, hvorav ca. 21 000 medlemmer jobber i spesialisthelsetjenesten.

Fagforbundet er enig med regjeringen om å avvikle godkjenningsordningen i fritt behandlingsvalg. Det vises i denne sammenheng til evalueringen av ordningen som er beskrevet i høringsnotatet. Fra hovedkonklusjonene peker vi spesielt på følgende punkter:

- Fritt behandlingsvalg har i liten grad bidratt til å realisere målene om reduserte ventetider og mer effektive sykehus.
- Valgfriheten er mer tilgjengelig for pasienter med kapasitet til å manøvrere seg gjennom systemet, noe som støttes av at personer med høy sosioøkonomisk status i større grad velger å benytte ordningen.

I evalueringsrapporten pekes det også på at både mulighet for kostnadskontroll og styring av ressursbruk reduseres vesentlig av fritt behandlingsvalgreformen og godkjenningsordningen spesielt.

Vi mener de negative funnene og konsekvensene av ordningen fritt behandlingsvalg klart overskygger de positive. En stadig utvidelse av ordningen med påfølgende økning i utbetalte refusjoner, vil bidra til en økende utfordring for de offentlige sykehusene. Noen helseforetak rapporterer allerede at godkjenningsordningen utgjør en stor utfordring med klare økonomiske konsekvenser. Dette samsvarer med tilbakemeldinger vi har fått fra våre medlemmer i sykehusene.

Et viktig argument mot ordningen er at den ikke legger til rette for likeverdig tilgang til tjenester over hele landet. Evalueringen viser at valgfriheten har vært mer tilgjengelig for pasienter med kapasitet til å manøvrere seg gjennom systemet og at personer med høy sosioøkonomisk status i større grad velger seg til godkjente virksomheter. Sosioøkonomiske forhold og ikke behandlingsbehov synes derfor å kunne påvirke tilgangen til helsehjelp. Vi er enig med departementet i at dette kan gi uønskede virkninger på prioritering i spesialisthelsetjenesten. Behov for helsetjenester og ikke markedsforhold må etter vår mening være styrende for hvor det etableres offentlig finansierte tilbud.

Fagforbundet er opptatt av at pasienter med rett til nødvendig helsehjelp skal ha en frihet i valg av behandlingssted. Imidlertid mener vi denne friheten er ivaretatt ved at disse pasientene fremdeles

skal kunne velge mellom offentlige og private virksomheter som har avtale med regionale helseforetak.

Fagforbundet stiller seg derfor bak forslaget til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven og spesialisthelsetjenesteloven som beskrevet i høringsnotatet.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Mette Nord
forbundsleder

Hans Martin Aase
nestleder politikk- og samfunnsavdelingen

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift.